

HRVATSKA ZAJEDNICA TEHNIČKE KULTURE
Izvršni odbor Zajednice Zagreb,
Dalmatinska 12

PRAVILNIK
O POČASNIM ZVANJIMA
HRVATSKE ZAJEDNICE TEHNIČKE KULTURE
(Pročišćeni tekst)

Zagreb, 18. prosinca 2003.

Temeljem članka 78. i 126. Statuta Hrvatske Zajednice tehničke kulture donešenog 14. siječnja 1998. godine i članaka 21. i 24. Odluke o ustanovljenju javnih priznanja Hrvatske zajednice tehničke kulture, Izvršni odbor Hrvatske zajednice tehničke kulture u 25. sjednici održanoj 27. ožujka 1998. godine te u sjednicama 19. travnja 1999. i 18. prosinca 2003. (izmjene i dopune) donio je

PRAVILNIK
O POČASNIM ZVANJIMA
HRVATSKE ZAJEDNICE TEHNIČKE KULTURE
(Pročišćeni tekst)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom potpunije se uređuju kriteriji podjeljivanja, načina isticanja i sastavnice prijedloga, postupak dodjele, sadržaj, izgled i oblik diplome i kolajne dobitnika počasnih zvanja Hrvatske zajednice tehničke kulture (u daljnjem tekstu: Zajednice), te način rada Odbora za javna priznanja, počasna zvanja i Nagradu Hrvatske zajednice tehničke kulture (u daljnjem tekstu: Odbor za javna priznanja, počasna zvanja i Nagradu Zajednice) i Izvršnog odbora Hrvatske zajednice tehničke kulture (u daljnjem tekstu: Izvršni odbor Zajednice) u dodjeli počasnih zvanja za osobite prinose u obavljanju stručnih poslova odgoja, obrazovanja, i osposobljavanja i usavršavanja u tehničkoj kulturi i s njom povezanim temeljnim i srodnim područjima.

Članak 2.

Zajednica za osobite prinose razvitku i unapređenju i za postignuća u znanstvenom i tehničkom opismenjivanju, odgoju, obrazovanju, osposobljavanju i stručnom usavršavanju u tehničkoj kulturi, temeljnim i srodnim područjima, može podijeliti slijedeća počasna zvanja:

1. Mentor-savjetnik Hrvatske zajednice tehničke kulture
2. Instruktor-savjetnik Hrvatske zajednice tehničke kulture

Članak 3.

Počasna zvanja iz članka 2. ovog Pravilnika, sukladno članku 4. Pravilnika o obavljanju djelatnosti tehničke kulture (Narodne novine, 31/1994.), podjeljuju se voditeljima i suradnicima:

1. izvanškolskog i izvannastavnog tehničkog, tehnološkog, informatičkog, gospodarsko-tehničkog i ekološkog, te prirodoslovnog odgoja, obrazovanja i osposobljavanja djece i mladeži, posebice izraženih sklonosti i sposobnosti, koje je na prijedlog Hrvatske zajednice tehničke kulture donio ministar prosvjete pod uvjetom da te programe izvode ili o njima skrbe zajednice, savezi tehničke kulture i Hrvatska zajednica tehničke kulture;
2. tehničkog, tehnološkog, informatičkog i gospodarsko-tehničkog obrazovanja i osposobljavanja građana za koje izvoditelji imaju prethodnu suglasnost Ministarstva prosvjete i športa, ako pouk i osposobljavanje izvode udruge tehničke kulture, njihove zajednice i savezi, centri tehničke kulture i drugi ustrojstveni oblici zajednica i saveza, te Hrvatska zajednica tehničke kulture;
3. stručnog osposobljavanja i usvršavanja članova udruga tehničke kulture, koje je na prijedlog Hrvatske zajednice tehničke kulture donio ministar prosvjete i koje izvode udruge, centri tehničke kulture, zajednice i savezi tehničke kulture;
4. stručnog usavršavanja obnašatelja stručnih poslova u tehničkoj kulturi, a poglavito voditelja i suradnika programa iz točaka 1.-3. ovoga članka, koje je na prijedlog Hrvatske zajednice tehničke kulture donio ministar prosvjete, a izvode ih zajednice, savezi tehničke kulture i Hrvatska zajednica tehničke kulture.

Članak 4.

Ovaj Pravilnik primjenjuje se zajedno s postupovnim odredbama u člancima 22. i 24. do 31. Odluke o ustanovljenju javnih priznanja Hrvatske zajednice tehničke kulture (u daljnjem tekstu: Odluka o javnim priznanjima Zajednice).

II. KRITERIJI ZA DODJELU POČASNIH ZVANJA

Članak 5.

Počasna zvanja Zajednice mogu steći pojedinci koji su profesionalnim i/ili dragovoljnim radom u duljem razdoblju ostvarili osobite prinose, postignuća i uspjehe trajne vrijednosti kao voditelji i suradnici programa odgoja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja iz članka 3. ovog Pravilnika.

Voditelji i suradnici izvanškolskih i izvannastavnih aktivnosti djece i mladeži, obrazovanja i osposobljavanja građana, te stručnog osposobljavanja i usavršavanja članova udruga tehničke kulture mogu steći počasna zvanja iz područja:

1. filmska i video tehnika
2. fotografska tehnika
3. informatika i računalstvo
4. prirodoslovlje (astronomija, fizika, kemija i dr.)
5. samogradnja u tehničkim športovima

6. tehničko stvaralaštvo i inventivni rad - modelarstvo, maketarstvo i konstruktorstvo (aerotehnika, astronautika i raketna tehnika, elektrotehnika i elektronika, graditeljstvo, obrada materijala, prometala i prometni objekti, radiotehnika, robotika, strojarstvo, itd.)
7. učeničko zadrukarstvo (radno-tehnički i gospodarsko-poduzetnički odgoj i obrazovanje).

Počasno zvanje Zajednice može se steći za postignuća i uspjehe u ovim oblicima izvedbe programa:

1. kontinuirani rad dragovoljnih interesnih skupina djece i mladeži u izvanškolskim i izvannastavnim aktivnostima bez obzira na mjesto gdje se izvodi,
2. tečajevi,
3. seminari,
4. škole (zimске, ljetne itd.)
5. radionice (kreativne, ogledne i si.),
6. kampovi (obrazovni, istraživački i dr.) i
7. ostali trajniji i ustrojeni oblici poduke.

Članak 6.

Počasno zvanje može se dodijeliti pojedincu koji je dugogodišnjim dragovoljnim i/ili profesionalnim stvaralačkim, pedagoškim, stručnim, znanstvenim, publicističkim, promičbenim i organizacijskim djelovanjem i radom postigao iznimna postignuća i uspjehe u jednoj ili u više sljedećih sastavnica odgoja, obrazovanja i osposobljavanja:

1. razvitak i unapređenje edukacijskog pristupa i metodike izvanškolskih i izvannastavnih aktivnosti dragovoljnih interesnih skupina djece i mladeži, poglavito izraženijih sklonosti i sposobnosti, građana i članova udruga (istraživačka poduka, pouk i samouk) i time pridonio pedagogiji slobodnog vremena
2. izrada za izvedbu odobrenih izvanškolskih i izvannastavnih programa odgoja, obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja u dragovoljnim skupinama djece i mladeži, udrugama tehničke kulture, zajednicama i savezima tehničke kulture te Hrvatskoj zajednici tehničke kulture
3. izrada za uporabu odobrenih priručnika, didaktičkih i metodičkih materijala i razvitak nastavnih sredstava i pomagala za polaznike i voditelje i suradnike izvanškolskih i izvannastavnih programa iz članka 3. i 5. ovog Pravilnika
4. neposredan odgojno-obrazovni odnosno pedagoški rad s dragovoljnim skupinama djece i mladih, građanima, članovima udruga i stručnim osobljem, uključujući i osposobljavanje i stručno usavršavanje voditelja i suradnika.

Počasno se zvanje može dodijeliti voditelju i suradniku čiji su prinosi ove naravi:

1. da njegov prinos edukacijskom pristupu i njegovi programi i pomagala omogućuju te da pedagoški rad izvodi stvaranjem povoljnih odgojno-obrazovnih prigoda za stjecanje aktivnog znanja i vještina, oblikovanje sklonosti i za izražavanje i razvitak sposobnosti za znanstveno-tehničko, radno, kulturno i drugo stvaralaštvo, važnih za:
  - a) usmjeravanje djece i mladeži u izboru obrazovnih programa i zanimanja, te usmjeravanje ostalih polaznika za nastavak obrazovanja i usavršavanja, tehničkog i drugog stvaralaštva i aktivnog bavljenja određenim aktivnostima,
  - b) razumijevanje i stvaralačku primjenu znanstvenih i tehničko-tehnoloških dostignuća u svrhu promicanja tehnološkog razvitka i svekolikog života i rada poštivanjem održivog razvoja,
  - c) razvitak i podizanje razine tehničke kulture pučanstva;
2. da je omogućio i unaprijedio interakciju dragovoljnih interesnih skupina mladih, bez obzira na njihov ustroj i lokaciju, sa školom u smislu svakog organiziranog sustava obrazovanja, znanstvenim i stručnim ustanovama, te udrugama tehničke kulture, odnosno pridonio ustroju mreže suradnje i rada suodgajatelja koji su profesionalno i društveno pozvani i odgovorni za poticanje i potporu razvitka stvaralačkih sposobnosti mladih;
3. da je učinkovitost njegovih prinosa posvjedočena vrhunskim postignućima polaznika na državnim i međunarodnim susretima, smotrama, natjecanjima i olimpijadama znanja;
4. daje postignućima u točkama 1. i 2. pridonio razvitku obrazovanja u udrugama, centrima tehničke kulture, informatičkim školama i drugim ustrojstvenim oblicima udruga, zajednica i saveza tehničke kulture i u Hrvatskoj zajednici tehničke kulture, kao i postizanju ciljeva i razvitku područja vlastite djelatnosti i tehničke kulture u cjelini;
5. da su njegovi prinosi priznati u stručnoj javnosti u Republici Hrvatskoj.

Članak 7.

Voditelji i suradnici odgojno-obrazovnih programa koji imaju postignuća iz članka 6. ovoga Pravilnika mogu steći počasno zvanje Zajednice ako ispunjavaju slijedeće opće uvjete:

1. da su, sukladno članku 16. Odluke o javnim priznanjima Zajednice, stekli stručnu i pedagoško-psihološku spremu propisanu člankom 10. ili završili programe stručnog usavršavanja iz članka 4. stavak 2. Pravilnika o uvjetima za obavljanje djelatnosti tehničke kulture
2. da zbog uspjeha trajne vrijednosti razvitku odgoja i obrazovanja u granama tehničke kulture i u poticanju i njegovanju stvaralačkih sposobnosti uživaju u stručnoj javnosti i tehničkoj kulturi ugled istaknutog stručnjaka ili da su dobitnici godišnje Državne nagrade tehničke kulture Faust Vrančić ili Godišnje nagrade Hrvatske zajednice tehničke kulture za stalan značajan ili izuzetno značajan znanstveni ili pedagoški rad u tehničkoj kulturi i u udrugama tehničke kulture, njihovim zajednicama i savezima ili godišnje državne nagrade Ivan Filipović

3. da su državljani Republike Hrvatske.

Iznimno od točke 3. prethodnog stavka počasno zvanje može se dodijeliti strancu pod uvjetom da je u Republici Hrvatskoj sustavno djelovao najmanje četiri (4) godine.

Članak 8.

Mentorom-savjetnikom Zajednice proglašuje se istaknuti voditelj odgojno-obrazovnih programa ili oblika izvedbe tih programa za javno razvidne i u stručnoj javnosti priznate izuzetne uspjehe i stvaralačka postignuća trajne vrijednosti iz članka 6. i pod općim uvjetima iz članka 7. ovog Pravilnika, koji ispunjavaju sljedeće posebne uvjete:

1. ima visoku stručnu spremu odnosno završen fakultet i pedagoško-psihološku spremu ako radi s djecom i mladeži ili visoku stručnu spremu odnosno završen fakultet predviđen programom ako obrazuje ili osposobljava građane, članove udruga tehničke kulture i stručne osobe u tehničkoj kulturi
2. ima najmanje deset (10) godina kontinuiranog voditeljskog rada u programima iz točke 1.
3. uživa ugled istaknutog stručnjaka u stručnoj javnosti i tehničkoj kulturi ili ako je dobitnik jedne od nagrada iz članka 7. stavak 1. točka 2. ovog Pravilnika
4. ako su polaznici koje je vodio najmanje dva puta osvojili prvo, drugo ili treće mjesto na državnim i međunarodnim smotrama, susretima i natjecanjima u znanju, vještinama i sposobnostima ili ako je objavio najmanje deset (10) stručnih ili tri (3) znanstvena rada u časopisima i zbornicima ili jednu (1) knjigu o obrazovanju u slobodnom vremenu.

Učitelj ili srednjoškolski profesor voditelj izvanškolske i izvannastavne aktivnosti u školi, koji ispunjava uvjete iz prethodnog stavka, može biti proglašen mentorom-savjetnikom Zajednice ako gaje Ministarstvo prosvjete i sporta unaprijedilo u zvanje mentora.

Članak 9.

Instruktorom-savjetnikom Zajednice proglašuje se istaknuti suradnik odgojno-obrazovnih programa ili oblika izvedbe tih programa za javno razvidne i u stručnoj javnosti priznate izuzetne uspjehe i stvaralačka postignuća trajne vrijednosti iz članka 6. i pod općim uvjetima iz članka 7. ovog Pravilnika, koji ispunjava sljedeće posebne uvjete:

1. ima završenu srednju ili višu školu i stečenu pedagoško-psihološku spremu ako radi s djecom i mladeži ili završenu srednju ili višu školu predviđenu programom bez propisane pedagoško-psihološke spreme ako radi s građanima i članovima udruga tehničke kulture
2. ima najmanje petnaest (15) godina kontinuiranog rada kao suradnik u programima iz točke 1.

3. uživa ugled istaknutog suradnika u javnosti i tehničkoj kulturi ili ako je dobitnik jedne od nagrada iz članka 7. stavak 1. točka 2. ovog Pravilnika
4. ako su polaznici programa u kojima je bio suradnikom najmanje dva puta osvojili prvo, drugo ili treće mjesto na državnim i međunarodnim smotrama, susretima i natjecanjima u znanju , vještinama i sposobnostima.

III. POSTUPAK DODJELE POČASNIH ZVANJA

Članak 10.

Izvršni odbor Zajednice prigodom odlučivanja o objavljivanju raspisa za dodjelu javnih priznanja, počasnih zvanja i Nagrade svake godine, sukladno proračunu Zajednice, utvrđuje najveći broj osoba koji se te godine može proglasiti mentorom-savjetnikom i instruktorom-savjetnikom Zajednice.

Godišnje se mentorom-savjetnikom može proglasiti najviše pet (5) voditelja, a instruktorom-savjetnikom najviše deset (10) suradnika.

Članak 11.

Predloženici za počasna zvanja ističu se temeljem javnog raspisa sukladno člancima 22. i 24. Odluke o ustanovljenju javnih priznanja Hrvatske zajednice tehničke kulture.

Članak 12.

Ako Izvršni odbor Zajednice, sukladno članku 24. stavak 2. Odluke o javnim priznanjima Zajednice samostalno istakne predloženike za počasna zvanja, Izvršni odbor Zajednice određuje osobu koja će izraditi obrazloženje i pribaviti potrebne dokaze. Osoba određena za izradu obrazloženja ne može biti iz reda članova Odbora za javna priznanja, počasna zvanja i Nagradu Zajednice.

Članak 13.

Pravo isticanja predloženika za počasna zvanja, osim javnih i drugih djelatnika u tehničkoj kulturi i pravnih osoba u članku 24. stavak 1. Odluke o javnim priznanjima Zajednice, sukladno člancima 61. i 62. Statuta Zajednice imaju i Središnji odbor klubova mladih tehničara Republike Hrvatske, Središnji odbor učeničkog zadrugarstva Republike Hrvatske i središnja tijela drugih verificiranih nacionalnih izvanškolskih i izvannastavnih programa za djecu i mladež, i to

prvenstveno za prinose razvitku i unapređenju programa, za postignuća trajne vrijednosti u verificiranim programima državnih smotri, susreta i natjecanja, u stručnom osposobljavanju i usavršavanju voditelja i suradnika dragovoljnih skupina djece i mladeži, te u stvaranju i djelovanju (generiranju) interaktivnih programa potpore voditeljima, suradnicima i članovima dragovoljnih interesnih skupina djece i mladeži.

Središnja tijela verificiranih nacionalnih programa mogu pod uvjetima propisanim ovim Pravilnikom za predloženi istaknuti i voditelje i suradnike tih nacionalnih programa, oglednih radionica, seminara i drugih oblika osposobljavanja i stručnog usavršavanja voditelja i suradnika dragovoljnih skupina, te škola, radionica i kampova koje u tim programima polaze najuspješniji sudionici državnih smotri, susreta i natjecanja.

Članak 14.

Prijedlozi za dodjelu počasnih zvanja podnose se na obrascima Zajednice čiji sadržaj utvrđuje Izvršni odbor prigodom donošenja odluke o javnom raspisu.

Pismeno obrazloženje prijedloga mora sadržavati temeljne podatke o predlagatelju i o predložniku s dokazima.

Članak 15.

Pismeno obrazloženje prijedloga za dodjelu počasnog zvanja mora obasirati temeljne podatke o predložniku (ime, prezime, jedinstveni matični broj građana, adresa prebivališta i radnog mjesta, mjesto i datum rođenja, najviša završena školska sprema i zvanje te naziv radnog mjesta), kratak životopis, iscrpan opis i prosudbu sveukupnog profesionalnog i/ili dragovoljnog djelovanja te postignuća ili prinosa u programima odgoja, obrazovanja, osposobljavanja djece i mladeži odnosno u programima obrazovanja građana i/ili programima obrazovanja i osposobljavanja članova udruga tehničke kulture i/ili programima stručnog usavršavanja obnašatelja stručnih poslova u tehničkoj kulturi, glavne priznate odgojno-obrazovne, stručne pedagoške, znanstvene, organizacijske i promičbene prinose, a u sažetku jasno istaknute razloge i okolnosti zbog kojih se predlaže. Prijedlog se ima potkrijepiti ovim dokazima:

1. preslika svjedodžbe kojom se dokazuje stečena uža stručna i/ili pedagoško-psihološka sprema
2. popis izvanškolskih i izvannastavnih programa i oblika odgoja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja propisanih ovim Pravilnikom čijim je bio voditeljem ili suradnikom
3. preslika ispreve o dodjeli nagrade utvrđene ovim Pravilnikom
4. popis polaznika programa koje je vodio ili u kojima je surađivao a koji su na državnim smotrama, susretima i natjecanjima u znanju i sposobnostima te na sličnim međunarodnim manifestacijama osvojili prvo, drugo ili treće mjesto s točnim navodom naziva manifestacije i godinom održavanja
5. popis primijenjenih inovacija nastavnih pomagala s preslikama isprava o autorstvu i možebitnoj zaštiti

6. bibliografija objavljenih znanstvenih i stručnih radova o izvanškolskom i izvannastavnom obrazovanju (obrazovanju u slobodnom vremenu) s preslikama naslovnih stranica
7. mišljenje dvojice nastavnika visokih učilišta ako predloženi nije dobitnik nagrade utvrđene ovim Pravilnikom
8. popis dragovoljnih i/ili profesionalnih dužnosti u tehničkoj kulturi s naznakom mandata
9. preslika isprave Ministarstva prosvjete i športa o imenovanju savjetnikom za učitelje i srednjoškolske profesore voditelje izvanškolskih i izvannastavnih programa u osnovnim, srednjim i drugim učilištima.

Pismenom obrazloženju prijedloga za dodjelu počasnih zvanja instruktor-savjetnik Zajednice obvezno se prilažu dokazi i isprave u točkama 1., 2., 4., 5. i 8. prethodnog stavka.

Članak 16.

Predloženci mogu biti isključivo pojedinci.

Članak 17.

U postupku dodjele počasnih zvanja Zajednice, Izvršni odbor Zajednice odlučuje sukladno članku 31. Odluke o ustanovljenju javnih priznanja Hrvatske zajednice tehničke kulture i odredbama ovog Pravilnika.

Članak 18.

Nositeljima počasnih zvanja Zajednice diplome i kolajne uručuju se na svečan način na prigodnoj svečanosti svake godine, u pravilu, 22. travnja na dan rođenja Isidora Kršnjavog.

IV. SADRŽAJ, IZGLED I OBLIK DIPLOME I KOLAJNE

Članak 19.

Proglašenim nositeljima počasnog zvanja uručuje se diploma i kolajna s otisnutim likom Isidora Kršnjavog.

Mentoru-savjetniku Zajednice pripada diploma s naznakom područja za koje se podjeljuje otisnuta na pergamentu i uložena u kožni omot i zlatna kolajna s ugraviranim likom Isidora Kršnjavog.

Instruktoru-savjetniku Zajednice pripada diploma s naznakom područja za koje se podjeljuje otisnuta na odabranom papiru i uložena u ovitak i srebrna kolajna s ugraviranim likom Isidora Kršnjavog.

Članak 20.

Sadržaj i oblik diplome i sadržaj, oblik, težinu, način izrade i opremu kolajne nositeljima počasnih zvanja potanje utvrđuje Izvršni odbor na prijedlog Odbora za javna priznanja, počasna zvanja i Nagradu Zajednice po pribavljenom mišljenju predsjednika i tajnika središnjih tijela verificiranih nacionalnih izvanškolskih i izvannastavnih programa za djecu i mladež pri Zajednici.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

Sukladno članku 127. stavak 7. i 9. Statuta Zajednice voditelj i suradnik izvanškolskih i izvannastavnih programa u istoj godini za istovjetne prinose može dobiti godišnju Nagradu Hrvatske zajednice tehničke kulture i biti proglašen mentorom-savjetnikom ili instruktorom-savjetnikom Zajednice.

Članak 22.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u glasilu Zajednice.

Glavni tajnik
Hrvatske zajednice tehničke kulture

Marija Dujmović, v.r.

Predsjednik
Hrvatske zajednice tehničke kulture

Prof. dr. se. Ante Markotić, v. r.